

„УЧИЛИЩЕ“ излиза два пѣти на мѣсець, съ една притурка. Годишна цѣна прѣдплатявана гр. 25, а безъ притурка едно сребърно меджиде. За друга царщина, отвѣтъ нашенско франга 8, или двѣ рубли. Писма, дописки и спомоществованіята са испращатъ право до уредничеството, или до книжарницата на Г-да Хр. Г. Дановъ и С-іе въ Русчукъ. — Гюргево при Г-на Т. Вайдеску у печатницата на „Училище“.

Издатель—Ступаръ Р. И. Блъсковъ.

ИСКАМЕ ЛИ ДА НАПРѢДВАТЪ НАШИТЪ УЧИЛИЩА?

На това питаие никой свѣсенъ човѣкъ не смѣе да отговори отрицателно, а сѣки ще каже, че „трѣбва;“ но намъ са струва, какво сѣ машина онія които познаватъ истинското значене на рѣчта училище. За това нека да го поистѣлжуваме.

Училището е корень на сичтитѣ дружественни нарѣдби. То е оглѣдало и мѣрка на народното окопитване, то е изворъ на живота. Училището е ява сила, що управлява напрѣдването или назадването на единъ народъ, то може да направи сичко щого си помисли човѣшкія умъ. Неговото назначене е да развива систематично слабитѣ душевни и тѣлесни способности 1) на човѣка, то трѣбва да избистри и ученическія умъ. Въ училището нека да са научатъ нашитѣ млади зрѣло да мислятъ и право да разсѣждаватъ; въ него нашитѣ ученици нека са научатъ да распознаватъ доброто отъ злото, да обичатъ истината, а да мразятъ лъжата и грѣшкитѣ; защото назначенето на училището е да направи отъ слабото дѣте здравъ, уменъ и отворенъ човѣкъ—човѣкъ юнакъ (левентинъ) и съ характеръ, който ще да извади отъ него толкозъ възпитане и образуване, колкото е потрѣбно на живота, сѣкиму безъ разлика. Нашій ученикъ трѣбва да подкачи отъ това, та да извади чиста и необорена истина.

Училищното учене трѣбва да бѣде ясно, истинско и практично, защото току съ таковозъ учене са турга здрава основа на нашето морално и матеріално богатство.

Страдата сама по себе си не струва нищо,

(1) По схватности, сподѣлъ Г. Богорова.

колкото и да бѣде тя хубава, ако нѣма у тѣзи училищна направа добъръ учителъ; а оттонасѣтиѣ народѣтъ не може и да чака отъ таквозъ училище каква годѣ облага—трѣбва врѣденъ учителъ. И наистина учителъ е който ще да извърши най-главното нѣщо. Той е водачъ на сичко въ училището. За това учителятъ е първій дѣецъ (факторъ), отъ когото зависи сичкото училищно напрѣждане; слѣдомъ върху му лѣжи най-голѣмата отговорностъ за повѣренитѣ на негова рѣка ученици; а това са познава отъ тѣзи думи: „какѣто е учителятъ—таквозъ и училището!“ Слѣдователно не ще да са каже училище онія голи стѣни, нито дѣцата, които са тамъ учатъ, но училището е онзи духъ що у него вѣе а таковій духъ се развива само изъ устата на учителя; зато нѣма да излъжемъ ако кажемъ: училището е учителятъ.

Той е борецъ срѣще най-върлія врагъ, що са зове незнаяне, което е изворъ на сичкитѣ бѣди и неволи.

И тѣй нека онія, които са наематъ да бѣдѣтъ учители да запомнятъ, че тѣ зематъ върху си твърдѣ голѣма отговорностъ, защото имъ е дадено да остояватъ на голѣми дѣлжности. При това юще истинскій учителъ трѣбва да обича своето званіе. На него са стои да бѣде оглѣдало на човѣшкія животъ. Винаги и сѣкадѣ той трѣбва словомъ и дѣломъ да са придѣржава за високія идеалъ на истината и правдата.

Хайде сега да са попитаме: да ли вече нашитѣ училища сѣ на този темелъ основани? Да ли училищата у нашенско сѣ усвоили напълно новитѣ идеи на врѣмето? — Да са попитаме думамъ: отговарятъ ли нашитѣ учебни заведения на този голѣмъ

задатък? И ако не отговарят, то защо?

Нека сега да притримамъ тѣзи питаія и да изречемъ искрено то са надъ тѣхъ мнѣніе. Като отхвърлимъ сичкиятъ прѣдразсѣдки, нѣй правичко ще са отговоримъ за каквото вистина.

За да са разберемъ по-добрѣ, намъ е потребно първо да са отдалечимъ малко отъ горнитѣ питаія. Нѣй ще да почнемъ издалеко да расправимъ на читателитѣ си защо нѣмаме тѣзи нѣща. Начевваме отъ наблюдаването на природата (1) и на живота.

Сичко що ни забиколива, сѣ що глѣдаме долу по земята и горѣ на небето зове са природа. Вѣчното движене на тѣлата и матеріята, непрѣстанното променяване и освършенствование на твореніята, разнитѣ свѣтски нѣща, успорѣдъ природнитѣ закони—сичко това са зове животъ на природата. Животътъ е нейното поевяване, което никогашъ не са е спрѣло, което е траяло и ще да трае до край. Животътъ е вѣченъ. Цѣлата вселения са управлява сворѣдъ природнитѣ закони. Тѣзи сичкиятъ закони, що каратъ сичко органическо на земята да са движи, да работи,—прѣсизватъ и човѣка да бѣде у вѣчно движене, да са развива съ непрѣстанныя трудъ на работитѣ си, да са променява, сѣ по-вече и по-вече, и да са изтънява. Сички еднакво, като членове на единъ народъ, а народътъ, като членъ на цѣлокупното човѣчество, поддѣжатъ на истия законъ.

Наука е вече изрекла, какво у природата никогашъ нѣма спиране и че животътъ на сѣкое органическо тѣло—както е човѣкитя—винаги са намѣрва у непрѣстанно движене, у вѣчно изменяване.

Единъ организмъ умира, а други са ражда, единъ са отстъпява да стори мѣсто на други. Днесъ за днесъ стврѣщенната наука е признала онѣкъ мисель на впрочотия природоиспитателъ Дарвина, който е изрекль: Животътъ не е нищо друго освѣнъ борба съ природата. Тукъ са неразбира само нѣравственната сурова борба мѣжду грубитѣ сили, но и най-малкѣй потикъ или покушение

за постигването на нѣкоя си извѣстна цѣль, има участіе въ тѣзи борба.

Това правило е еднакво за сичкиятъ организми, особено, послѣ, както за единъ човѣкъ, тѣй и за сичкиятъ народи—за човѣщината.

(Продължава се.)

ЗА ОТГЛѢДВАНЕТО НА МАЛКИТѢ ДѢЦА.

„А ние аше соблазнитъ единаго маликъ „сикъ, уне естъ ему, да обеситса жерповъ „оселскій на вми его, и потонетъ въ пучине „морстей.“ (Ев. отъ Матеа).

„Жени! вѣй тврѣде много желаете за да „сте винаги и до смъртъ се обичави, но бл- „жете майки на децата си.“ (Ив. П. Исто- „ведникъ).

Има повече отъ 2000 години, когато еленскій мѣдрецъ Пифагоръ е училъ, че злитѣ хора са завѣждатъ на свѣта по причина само на лоневата отхрана; а оттогава насамъ онитностъта и науката сѣ повече и повече сѣ подвѣрдявали тѣзи истина. Тѣй на примѣръ статистиката ни показва, че колкото отхраната е пefелита у едно мѣсто, колкото хората сѣ по неразвити съ ума, толкозь повече лоневини и пакости са случаватъ на то мѣсто отъ злосторници; а сичкиятъ неприяности и злочестини са струватъ тамъ, дѣто нѣма образование и добра отхрана. Отъ друга стърна у таквозъ мѣсто хората сѣ повече педѣгави и бодеститѣ смъртоносни, щото природяването имъ никакъ не наспорява. Да не отиваме надалеко: да надникнемъ у нѣкоя селска къща, и ще видимъ какъ са отглѣдва малкото дѣтенце въ първитѣ дни на живота. Вълнешата корава педена, съ която малкото дѣте е повито, протрива непрѣстанно и гложде, та дразни тѣнката му кожата. Майката кога заморена, кога са паяла до прѣсипчане съ най-противнитѣ встия, завира ципвата въ уста му, безъ да знае че съ такавата кърма слабій стомахъ на скоророденото дѣтенце са исхабява юще сафдъ рожденето му, и

(1) Г. Б-въ пише саморасалъ.

правилното пицеварене са побърква. Твърдѣ често са случавя, та малкото дѣтенце остава но нѣколко часове умокрено и напанамо, защото майка му отъ много работа не змогва да го изсуши и прѣвие. Тѣй отъ една стърнато са похабява съ нечистота, а отъ друга, както рекохме, онзи простонствяканъ платъ на дебалата целенатриѣ и въспалѣва кожицата му, която са зачервява като ракъ, и хванѣтъ да излазятъ принки по цѣлата му снагица. Ако ли са случи да е майката безмѣлчяна, тогава го прихранватъ съ краве или овче мѣлко, което му даватъ или врѣло или съвсѣмъ студено и въскиспало, а нѣкои си хранятъ дѣтенцето съ каша и други противни на дѣтскія стомахъ. Отъ това го прихиване сърдцеболъ, а горкото дѣтенце, като неможе да си обади болешката, плаче и ници до Бога. Родителитѣ нито са сумясватъ за причината на таковия плачъ, а прѣтълкуватъ го наошаки, и захваѣтъ да распяватъ срдѣство какъ да са избавятъ отъ недосадното плачене на дѣтето имъ, което непрѣстанно ги обеснокоява. У насъ (повече у селата) сж останали нѣкои си суевѣрія, че ушъ дѣцата урочасвали и т. д. За това щомъ плаче дѣтето, на мѣсто да му растрѣятъ коремчето, или да са погрижѣтъ за други царъ, заносѣтъ го при нѣкоя стара баба за да му побая, или да го смѣри за *клин* и *сбоища*, а нѣкои си му сѣжѣтъ далакъ на дървинка! Ако ли са случи да умре дѣтето, майка му са утѣшава съ това, че тя направила сичко що могла да го излѣкува, но тѣй му било паречено отъ Бога: да си умре безгрѣшно и да отиде на онзи свѣтъ чисто като ангелче.

Ето какъ прѣминуватъ първитѣ дни и години на селското дѣте! Юще на минутата, щомъ са прѣкне на свѣта, то е забикодено отъ болезни, невѣжество, прѣдрасѣдки и сѣкакви глухости, а юще и отъ самата смъртъ. Ако ли нѣкъ уцѣлѣе и поострасте, то-

гава ще дочака други примѣдїя: бие и невини отъ проститѣ родители, клѣтви и кави ли не суровости. Малкото дѣте тегли и отъ своитѣ ненаказани брате и сестри, които сѣкакъ го мѣчатъ; тѣй то отраспува недѣлгаво и затѣнено душевно и тѣлесно. Ако да бѣше на мѣсто таковато дѣте единъ хитъръ, самий кроткъ и добродѣтеленъ човѣкъ, то безъ друго, слѣдъ нѣкое си врѣме, той или би подлудѣлъ или би са обърналъ на страшень злосторникъ. А клѣтото селенче прѣкарва сичкото си дѣтство по този начинъ. За чюдене ли е послѣ дѣто полвината отъ ражданитѣ измиратъ юще у дѣтството си, и че нѣидѣ си умиратъ негодинасаи 73 на 100-тѣ, родени за една година?! Трѣбва ли много мислене за единъ човѣкъ, който е отрасѣлъ тѣй, че не ще бѣде и той какъвъ, къмъ своитѣ дѣца, каквито сж били родителитѣ му къмъ него? И неприродно ли ще бѣде ако такъвъ човѣкъ, когото родителитѣ сж ожесточавали непрѣстанно, отъ минутата на неговото рождене, да стане отсѣтнѣ единъ накосникъ и убийца?

Послѣ нашитѣ читатели и читателки не трѣбва да забравятъ, че и умѣтъ и правственостъта на човѣка яко сж свързани съ общето органичеоко здраве, и че, при недостатъка на несъобразното упражняване, може да заглухне и тѣзи частъ у него?—У селскія животъ (та току у селата ли) випаги родителитѣ твърдѣ много грѣшатъ и въ друго отношене. И наистина какво по-лошаво отъ това да налѣгне единъ баща дѣтето си, та да го бие и удря немилостиво дѣто завърне? Отъ това често срдѣщаме у седенитѣ много тѣпоумни хора, дору и нѣкои си слудничези и захласнати; а оплакванїята на такивато е, че тѣ сж похабили отъ баща си или отъ майка си, или нѣкъ жени отъ своитѣ недомаслени мъже.

При таковитѣ условия съ тези начинъ прѣминува дѣтството на горкитѣ

селепчета! Благодарене на природата, която подкрѣпява живота на селенитѣ съ своето благодатно вліяне. Ако бѣхъ принудени селскитѣ дѣца да растятъ посрѣдъ тѣснитѣ улици на нѣкой голѣмъ градъ, или ако би са задрѣли да сѣдятъ сѣ на едно мѣсто у нѣкой си малка стая, то при тававъ животъ, съ таковато отхраняне, слѣдъ нѣколко поколения (поясн), ний ще имаме у народа си доста много безсловесни идіоти. По настоящему селскитѣ дѣца спасява природата. Чистій прѣсвѣтъ въздухъ ги подкрѣпява; птицитѣ, овошкитѣ и цвѣтата привличатъ дѣтското внимание, развиватъ неговитѣ чувства; тѣй му са евяватъ прѣдставленія, що отварятъ мисльта. Забѣлазано е че не само на сиромашкитѣ селски дѣца отхраната е нефелита, но и на богатитѣ селене дѣцата оставатъ еднакво сурови и недодѣлани: сжщето подаяне (кърмене), сжщата нечистота, сѣ това невѣжество и суетвѣрія.

И колкото по-ниско стои единъ кой годѣ народъ у развитіето си, толкозь по-усилни сж човѣшкитѣ мъки и неволи отъ самата люлка и до гробъ! Спорѣдъ това у скандинавскитѣ острови смъртноста стига до таквизъ размѣри, щото отъ населенето измиратъ 80 на 100-тѣхъ! У Австралія положенето на туземцитѣ е такова, щото страхъ съвзема човѣка. Сжщето може са каза и за бушманитѣ у Африка. Честото гладуване, сѣкиденшната нужда, севъзможнитѣ наслѣствени болести, нечистота, невѣжество направилн своето си: цялото племе станало тжпоумно и, току-речи, диво. Тамъ дѣто убийството е обикновенно, самата майка убива своитѣ дѣца. А когато са случи да умре нѣкой майка, която има малко дѣте, то и него заравятъ живо наедно съ нея. Ако ли са родятъ двѣ близнчета, то непрѣменно едното трѣбва да удушатъ, а на пати и двѣтѣ. Въобще тамъ човѣшкія животъ твърдѣ малко са при-

чита. Тѣй напримѣръ мисіонеринитѣ Рихтеръ приказва за единъ американски Индіецъ, който искалъ отъ него брадва и въ замена давалъ своя синъ, а на отговора Рихтеровъ, който му са чюдилъ на ума, дивакътъ казалъ: „азъ мога да имамъ колкото щж синове, но брадва немога да си направя; при това брадвата ще ми бѣде потрѣбна да си служж до животъ!“ Тѣжко е и за клѣтитѣ старци. Тѣхъ прѣзиратъ, като хора безсилни и не потрѣбни; често дѣцата имъ, за да са избавятъ отъ тѣхната тѣгота, убиватъ или изморяватъ отъ гладъ своитѣ родитѣли. И тѣй отъ родъ въ родъ оставатъ сѣ еднакво диви и никакъ са неизменуватъ, освѣнъ ако нѣкое дѣте са отдѣли изъ племето и са отхрани другоаче. Такова е вліянето на дѣтската отхрана и то са огажда дору ипомѣжду колко годѣ образованитѣ общества,—съ тѣзи разлика само, че у насъ са не забѣлазватъ разнитѣ недостатки, защото тѣй сме отрасли посрѣдъ тѣхъ, та ги певичдаме за зло, както и Индіецътъ не вижда кога убива дѣтето или баща си.

(Продължава са).

ЗА ПОЛЕЗНОТО ПРОЧИТАНЕ.

Има човѣци, които много прочитатъ, но пакъ малко полза продобиватъ отъ книгитѣ, щото прочитатъ. Причината на това е, че тѣ неотбиратъ добрѣ какви книги да четятъ. При това, тѣ четятъ, безъ да вървятъ по нѣкой метода и безъ да иматъ прѣдъ себѣ си нѣкой прѣдмѣтъ, често безъ внимание. Тѣ сж наслаждаватъ съ миѣніята, за които четятъ, както щѣхъ да са наслаждаватъ съ приказкитѣ, които може да чуютъ, но не ги прѣтегляватъ съ своитѣ си умове за да докажжтъ истинността или лжливостта имъ; тѣ нито пснитватъ това, щото четятъ, нито пѣкъ заключватъ нѣщо отъ него. Може би о-

читѣ имъ прѣминуваѣтъ прѣвъ стра-
ницитѣ или думитѣ са хлѣзгатъ прѣвъ
умоветѣ имъ както сѣнката на бързия
облакъ прѣминува прѣвъ полето. Мно-
зина само поприглѣдватъ криво-дѣво
какво е съдържането на книгата или
вѣстника, попрочитѣтъ нѣкой рѣдъ тукъ
тамъ, и тогава турятъ книгата на
стърна. Или ако са потрудятъ да за-
повнятъ това щото четатъ, то е само
за да могатъ да повторятъ какъ сж-
щитѣ приказки съ пѣлъ да са пока-
жатъ нѣкакъ учени хора.

Когато е много важно да знаемъ,
какво най-полезно да са прочита, нека
дадемъ нѣколко правила за това нѣщо.

1. *Чети съ прѣдпазване—бъди вни-
мателенъ какви книги четешъ.*

„Винаги вкуси отъ вѣстето, що е
прѣдъ тебе, и виждъ какво е прѣди
да почнешъ да вѣдешъ.“ За това вече
говорихме у прѣдишния членъ: *какви
книги да са прочитѣтъ.* И тъй нека
хубевѣ да внимаваме какви книги че-
темъ, както и какви другари имаме.
Каквото дошитѣ дружества похабяватъ
младежа и го убиватъ, се тъй и до-
шитѣ книги.

2. *Прочитай съ дълбоко внимание.*

Никога не земай една книга да ѝ
прочетешъ само за забавлене, или са-
мо за прѣминуване на врѣмето. Тѣй
употрѣбено врѣме е по-лоше и отъ
изгубеното. Влиянето на таковато про-
читане е да образува въ човѣка единъ
навикъ на развлечени и лениви мисли,
и да исхаби ума, тѣй щото да не
може да дава внимание на строги и
прави изслѣдванія.

Винаги, когато четешъ, внимането ти
трѣбва да е неподвижно, мислитѣ ти
съсрѣдоточни и умѣтъ ти здраво прѣ-
даденъ у прѣдмѣта, на който си за-
вятъ. Забрави сичко друго. Този на-
випъ четене не само ще да разшири
мислитѣ ти, да увеличи знаніето ти,
но ще оживи и укрѣпи ума ти, и ще
та приготви за по-високи и по-спо-
лучни умствени напруганія.

3. *Имай една работа въ едно врѣме.*

Има и такива хора, които незнаятъ
какво да направятъ и за това тѣ почти
нищо не правятъ. Той е почналъ да
чете едно и тогава му скимнало нѣщо,
та остави книгата и зема да дири
друго. Отъ това, смаянъ, не знае какво
да прави. Исторія ли да чете или
Физика, и той самъ не може да ре-
ши. Дордѣ тѣй са вълнува че не рѣ-
шава здраво да почне кое-годѣ читмо,
врѣмето са минува и той остава безъ
нищо. Такъвъ навикъ е зло, голѣмо
зло и убий-врѣме.

Когато почнешъ да прочиташъ една
каква да биде книга, бъди увѣренъ,
че тѣзи ти е работата за това врѣме.
Ако имашъ нѣкоя друга неизбѣжна
работа да вършишъ, първо свърши
нея, че тогава земи да четешъ. Слѣд-
вай това, що си почналъ, ако добрѣ
си го избралъ, изслѣдай го на здраво.
Много добрѣ ще бѣде, ако е възмо-
жно сѣкоя сутренъ да си нарѣдишъ
за прѣвъ деня кое врѣме какво ще
правешъ. Това ще та избави отъ много
колебанія и съмненія, и ще ти спаси
много часове.

(Скратено изъ „Напрѣдъкъ“).

ДОПИСКА.

ДРЪНОВО. Това село са пада у Търнов-
ско, на еднаква далечина посрѣдъ пътя отъ
Търново за Габрово по 4½ часа. Дръново е
като единъ малакъ градецъ и срѣдина на нѣ-
колко малки селца, назовани колиби, дѣто
има и единъ старъ мѣнастиръ Св. Архангелъ,
направенъ върху едно високо равнище, мѣ-
жду най-стрѣмнитѣ скали. Около този мѣна-
стиръ са намиратъ и нѣкой развалини отъ
старо врѣме: Царовището, Градѣтъ,
царюви ливади и калето. Български
кѣщи има до 650, и 40 мюсюмански. Дръ-
новчени бораватъ повече съ мѣстна търго-
вия; има и нѣколко залхани, дѣто сѣкоя го-
дина на есенъ са исколва много добитѣкъ.
Селото са дѣли на три махли, и сѣкоя ма-
хла си има своята черква и училище, по-
държано отъ махленитѣ.

По главното училище е у сръдната махла, дѣто освѣнъ първоначалното и приготвително отдѣлене, има юще два класа, у които са учѣтъ: Бъл. граматика, землеописание—гражданско, Всеобща исторія, Кътихизисъ, Физика, Естествена исторія, Славянска граматика, Числителница, Краснописаніе, Френски и Турски езици. Тукъ е и дѣвическото училище, дѣто момиченцата, освѣнъ читмо, учѣтъ са и на рѣководліе—шїене и друго щото е потребно на женитѣ. Числото на сичкитѣ ученици и ученички, които посѣщаватъ рѣдно сръдне-махленското училище, възлиза на 200, управлвани отъ трима учители и една учителка.

Галейската махла има около 80 ученици съ двама учители; а у бою-махлеси 100 ученици съ двама учители. У двѣтъ крайненски махли, ако и да си иматъ отдѣлни класове, но тамъ учѣтъ се по старому. (*)

Х. М. Х. Христовичъ.

Сѣгнѣ дописникътъ ми захвали на сръдне-махленитѣ, които повече настоявали за училището си. Сѣкоя година плащали по 14-15 хиляди гроша, а тѣзи година си нагласили рѣдозна община отъ дестина отбрани хора. »Богъ да прости дѣда Максима Райковъ, този нашъ родолюбивъ съотечественинъ, който незаборавилъ своето мило отечество и завѣщалъ 500 Ав. жел. за помощ на Дрѣновскитѣ училища!« Богъ да прости, ще кажемъ и нїе наедно съ дописника. Но при това ще научимъ на Дрѣновчениитѣ, да оставятъ сичко настърна и да глѣдатъ за съединяването на училищата си; защото спорѣдъ таквато разединяванія, тѣ никога нѣма да напѣднатъ, и сичко ще бѣде залудо. Отъ това по мѣжду махленитѣ са завждатъ сѣкакви раздори и несъгласія, които не правятъ честь на Г-да Дрѣновчениитѣ. Нїй знаемъ какво тамъ има доста богатички, но неразбрани Българе, които могатъ да напра-

(*) Види са че послѣднитѣ дѣ училищата са броятъ за нула; зато дописникътъ и не казва по колко ученици са учѣтъ тамъ. Но не е тѣй на патката крако.

вятъ каквото трѣбва; но видете ли омражената простота? Тамъ провалница е причина да похароватъ нашитѣ училища.

Ами оная антика, старата даскатска злоба Х. ще ли да прѣчи юще, като нѣкой си трѣнъ у Дрѣново? Врѣме е вече да си обиратъ крупнитѣ таквизъ недомасленница, които освѣнъ че правятъ толкозъ невинни дѣвца да си исхабватъ хубостното врѣме, но причиняватъ много раздори, като смразватъ гражданитѣ и селенитѣ. Толкозъ отъ назе.

ЛЮБОВЪ КЪМЪ БАЩИНТО ОГНИЩЕ, КЪМЪ ОНОВА МѢСТО, ДѢТО СМЕ СА РОДИЛИ.

Ако едно добитѣче, или кол-годѣ гадина, вѣае и лиѣе, когато са прѣмѣсти отъ своето свѣрталанище, то какъ човѣкътъ, който има повече милость може да не милѣе за бащиното си огнище? За него тамъ сичко е угодно, сичко му са услаждава: въздухътъ, слънцето и водата; ако би човѣкъ и да са прѣмѣсти да живѣе другадѣ, но той винаги радостно ще да спомѣнува онова мѣсто, дѣто е прѣкаралъ дѣтството си.

Шатобрианъ казва, че най-хубавий и най-добровѣривий отъ сѣки нагонъ 1) който са пада на човѣка е онзи нагонъ, що го прилича къмъ мѣсторожденето му.

На-пѣтѣ са случавя нѣщо неприятно у нашето бащино огнище, или че тамъ климатътъ е упоритъ, или ни е прѣминало прѣзъ главата нѣкое примѣждіе, като неправда и насилство, но то е намъ сѣ мило и драго. Тѣй чудно и дивно е що човѣкъ може да обикне и самата злочестина, че пакъ най-много да тѣжи за бащиното си огнище. Сичкома знаемъ колко е тѣжко да са раздѣли едно дѣте отъ бащината си къща: колко дѣца плачешкомъ оставятъ свдегѣ, когато е дошло врѣме да ги заведатъ въ училището; колко ли таквизъ на радо сърдце би напустили и училище и други по-хубави работи току да са неотлчатъ отъ онова мѣсто, дѣто най-напѣдъ сѣ видѣли свѣтъ? Колко ли войници са разболѣватъ у казармата, когато за прѣзъ пѣтъ додѣтъ отъ дома си, и

1) Г. Бѣгоровъ го пишѣ самободъ.

посрѣдъ доброто си живѣне и здравата имъ храна, сѣ тажжъ за мѣстороженето си, което малко можжъ да прѣмилѣять, а нѣкогашъ и умираатъ само и само отъ тажжене за своето бащино огнище?

И самитѣ вѣстни хора, които са сполучили да си спечелѣтъ по-добрѣ поминѣкъ въ чуждина, и на които е по-охотно да живѣять тамъ, но пакъ не можжъ да не тажжътъ, и сѣ драго уещане да си наумѣватъ за снова мѣсто, дѣто са прѣкарали своето дѣтство.

И сами ний си мислимъ, че намъ ще бжде най-леко да заспимъ съ вѣчния сънь на онова мѣсто, дѣто сме родени и порасли, и тамъ сме прѣкарали сладкитѣ дни на дѣтството си.

Плтуване по въздуга.

Нашитѣ читатели сж слушали да са приказва за онжъ въздушна мѣшлина, що са зове балонъ. Сѣ тѣй и ний сме слушали и прочитали нѣщо, но небѣхме го видѣли като хвърчи. Прѣзъ денъ си, на 1-й Юнѣ, когато са случихме въ Букурещъ, поглѣдахме и това хвърчило, измѣдрено наскоро отъ човѣшкия умъ, чрѣзъ чудотворната наука.

Врѣмето бѣше тихо и хладничко (защото прѣди единъ часъ повалѣ малко дѣждецъ), когато, слѣдъ пладиѣ, са възвишаваше балонътъ Михалъ Витязъ прѣдъ очитѣ на много-бройна навалица хора. Балонътъ, напрѣгнатъ отъ една градина кждѣ Филаретъ, що е на южна стърна отъ града, вдигна са съ двама въздушни пѣтници, които поздравяващицъ събранѣя народъ, въздигнахъ са посрѣдъ смаянитѣ глѣдачи. Испърво той са издигна право на горѣ до една умѣрена височина, дѣто са виждаше като единъ надутъ мѣхъ, отъ овча кожа. Слѣдъ това са упѣти къмъ Сѣверъ, на кждѣто го духаше вѣтрѣтъ, носенъ изтѣко на еднаква височина, дордѣ пзмина надъ града; сѣки са заглѣдваше, и нѣкои, покачени на високитѣ сграли, занимахъ на горѣ слисани.—Щомъ излѣзе къмъ горния край на града издигна са толкозь на високо, цѣто са глѣдане като едитъ ме-

хуръ, що надуватъ дѣцата да си играять, а най-сетнѣ съвсемъ са изгуби. На другия денъ приказвахъ че той слязалъ до два часа надалечъ отъ Букурещъ, кждѣто сѣверо-источна стърна.

Сега младитѣ читатели, както и нѣкои старици, ще да ни попитатъ, да имъ разкажемъ отъ какво е направенъ балонътъ. Той е направенъ сафи отъ коприна, намазанъ съ верникъ (единъ видъ смола), цѣто да не пуца да влѣзе вѣтрѣтъ, а пакъ да е много лекъ, ако и да е голѣмъ колкото една къща. Юще балонътъ е упетлянъ съ върви, които сж кръстосани като мрѣжа, и сбиратъ са на долния му край, да държжтъ кеша, дѣто сѣдѣтъ въздушнитѣ пѣтници (1). Но тука пакъ ще запита нѣкой като рече: »Ами има ли нѣщо което да е по-леко отъ вѣтра?« Зеръ има. Най-лекото, що е познато до сега, зове са Идрогенъ, или Водородъ, който е тринайсетъ пѣти по-лекъ отъ въздуха. Ето съ него напѣлнуватъ балона, който са напрѣгна и тогата е вече готовъ за трѣгване. Защото водородътъ е сжко нѣщо, по нѣкогашъ употрѣбватъ и простия газъ, съ которого си палимъ ламбитѣ. Човѣкътъ който го управлява, стои повече исправенъ у накаченѣя кошъ, и кога иска да слѣзе, ще да потегли само едно вѣже, що той държи въ ръка и да отвори една дупка, отдѣто испуца водорода, и балонътъ завчасъ слаза излеко на долу.

Таквизъ и други юще много чудеса прѣви науката, мой милѣй братко!

РАЗНИ.

Народно просѣщане. Веднѣжъ единъ прускѣй министеръ на просѣщането казвалъ тѣй: »Обѣщахъ са на Бога че щж залѣгамъ да са учи сѣкое селско дѣте, което би могло да излѣзе прѣдъ Бога и да са уплаче противъ мене, ако не би са грижилъ азъ да му дамъ възможното просѣщане, що при-

(1) Кошътъ е исплетенъ отъ прѣчки, каквото сж кошовѣтъ, съ които нашитѣ селачене си носятъ плява и хвъргатъ торъ, само че е четвървожгленъ, дѣто можжтъ да сѣднжтъ 4-5 души и повече хора.

лича на едно словесно същество и на християнина.“

Това изречение трѣбва да са възпи у паметта на нашитѣ школки попечители. Тогава само сичкитѣ училища у нашенско ще цвѣтятъ, когато тѣхнитѣ надзиратели са сумясатъ еднакво, като Прускій министеръ на просвѣщенето.

(3-ца“)

—Нѣкой си патникъ, младежъ отъ младата по насъ цивилизация, пристигналъ по своя работа у градъ **. Като са поомилъ и попременилъ, взелъ бастучето си и влѣзълъ въ казиното. Тукъ срѣща единъ старъ приятель на баща му, който го поканилъ да седне и да земе едно кафе. Слѣдъ приятѣлскитѣ распитванія—що има що нѣма—младежтъ прибавилъ: »Сичко добро, ами кризата бърка, кризата! —Бе то, отговорилъ българинтъ съ потуригъ, когато жената въ къщи истъкаваше сама платното, ризата хичъ бидя не бъркаше, ами отъ както френцитѣ зехъ да ни тѣкатъ платното, отъ тогазъ насамъ и ризата му и гащитѣ му излизатъ сѣ отъ гърба на мажя. Младежтъ са позасмѣлъ и казалъ: »Думата ми е за нѣманieto алъ шъ веришъ. На туй му казватъ криза.«—»Може, отвърналъ простиятъ българинъ, чюнкимъ днесъ свѣта на измѣняване глѣда я! и езика си хванахме да измѣняваме.«—»Думата криза са говори отъ ученія свѣтъ.«—На халось не хранимъ единъ бюлюкъ даскали я! Шу имъ работата? да вадятъ нови думи и да измѣняватъ езика ни.—Не сте разумѣли. Работата на даскалитѣ ни е свята: отъ тѣхъ народтъ ни има да очаква честита бѣдущность.—»Може ами. . . небилямъ! оти чи отъ както сме подигнали въ града си школя споредъ сегашнѣя тертипъ, нѣщо добро отъ тѣхъ не сме видѣли ки. Хъ! чапкини дерсанъ—има ги.«—»Не думай. Чапкинитѣ не излизатъ отъ школята, не!—»Бе джанъмъ, тѣй го казватъ него я?—отъ школята са чака доброто, ама неидлямъ, когато менъ синъ ми гледа че даскалитѣ му не са запирагъ въ къщата си, па да земе нѣкой книга да си поприговорятъ ученето, ами сѣ на кафенето да играйтъ билиартъ, префа, тавли,

каквъ юрнекъ ша земя той отъ тѣхъ. Утрѣ като го теглѣ отъ школыото, не ли и той ша си измайва времето по кафенетата на игра? Чирака каквото види отъ мастора си, него ша върши. Споредъ мойта глава—тѣй ми сѣче ума.“

ОТГОВОРИ.

Г-ну Хр. С. Гръничару у Софія. Дистоветѣ отъ »Училище« ще ва са истъкмятъ. Благодаримъ ви за поканването, що сте направили да подпишете новя спомощници.

Г-ну Григору Т. Попову въ Мачинъ. Вашето желане ще бѣде исполнено и дистоветѣ за подписанитѣ ви спомощници ще да ви испращаме рѣдовно. Да сте живи и здрави!

На ученическото дружество »Въспитаніе« у Панагюрище. Много ни е драго и радваме са на вашата рѣвность, що показвате отъ сега къмъ българ. книжевность. Да живѣятъ такивато младежи! Исканитѣ ви са испращатъ и сичко штоо желаете ще ви са натѣми.

Даръ на ученицитѣ отъ Дивлѣдовското училище. Г-нъ Илія Р. Блъсковъ учителъ въ Шуменъ, подари за награда на отличнитѣ у испитането ученици едно год. течене отъ »Зорница« и 10 екзем. »Беатриче Ченчи.« Да е живъ и здравъ.

За настоятелитѣ

Петъръ П. Пърговъ,

Учитель.

ПОДАРКИ ОТЪ »УЧИЛИЩЕ.«

Г-нъ Д. Николаевъ изъ Браила подарява двѣ год. течене отъ »Училище«, едно за читалището у село Лѣтница Търновско, а другото за училището у село Стажарово, Свищовско.

Г-нъ Георге Симѣоновъ въ Русе подарява за училището у село Гагале.

Г-нъ Панайотъ Симовъ изъ Браила подарява 5 тома отъ »Училище« за год IV, които да са распорѣдятъ отъ училищното настоятелство у Сливень, дѣто прилича на градскитѣ училища.

С Л О В О,

Сказано отъ учителя Т. Байчевъ при погребенето на покойната Василка Андрѣева, съпруга на Г-на М. Райчева, починала на 4 Априлія 1874 въ Шуменъ.

»Аминъ, Аминъ глаголю вамъ, яко
»слушай словесе моего и вѣруай въ
»пославшаго мя отца, иматъ животь
»вѣчный и на съдъ не прійдетъ, но
»прійдетъ отъ смърти въ животь.«

Спорѣдъ тѣзи евангелски думи, които сѣки часъ гърмятъ въ ушитѣ ни, ние Христіенитѣ вѣрваме, че щомъ чуютъ умрѣлитѣ гласа на Сына Божія, ще оживѣятъ и да излязатъ прѣдъ страшното негово съдъвище, дѣто ще получатъ или вѣчно блаженство или вѣчно наказаніе.

Това ако и да е тѣй, както го вѣрваме отъ Евангелето, но сѣ пакъ ни е мило и свидно за този лъжовенъ свѣтъ; іоще като човѣци, когато почине нѣкой отъ свойтѣ ни ближни сродници, или пріатели, ние го оплакваме неутѣшимо и тѣжимъ за неговото вѣчно раздѣленіе отъ на т.

Наистина, братъ, намъ са види умирането грозно и смъртъта страшно нѣщо, но това е една обща чаша, която сѣки изъ насъ, кога да е, ще да испіе; смъртъта прилича на една остра коса, що покосява, сѣкою трѣвица, коя би са испрѣчила прѣдъ нейното острило — смъртъта не жали и не милѣе ни старо ни младо!

А днесъ като глѣдаме мъртвото тѣло на тѣзи наша сестра, покойната Василка Андрѣева, трѣбва да си научимъ, какво и ние сѣ тѣй ще да лѣгнемъ единъ день на смъртното носило, мъртви и безгласни като прѣжалимъ сичко намъ мило и драго — свѣтвно; само едно е, що остава слѣдъ смъртъта на човѣка: то сѣ добритѣ работи, които е направилъ прѣзъ живота си. А това ми научѣва сега да поменъ нѣщо за добринитѣ сторини отъ фамиліята на покойната Василка.

Сичкома знаемъ, че покойната е дъщеря на отличния нашъ съгражданинъ, прѣзванъ сиромасъ хъ Андрѣй, който откохъ вече починава у вѣчността,

Покойный нейнъ баща е билъ единъ отъ умбритѣ граждани въ Шуменъ. Той са е вре-

кътъ при живѣ, че ще да постели черквата, вжтрѣ и отвѣтъ, съ камънени плочи; но смъртъта го пристига и горкый не можалъ да извърши своето обѣщаніе. Покойный оставилъ настѣдници одного сына и двѣ дъщери (едната е днесъ блаженнопочиналата Василка), на които зарѣчалъ да направятъ обреченото му. Неговото желане било изпълнено: На 1832, когато покойный му сынъ Злате, наедно съ двѣтъ си сестри, накупилихъ потрѣбитѣ и черквата са постила съ камънени плочи, що сѣ подъ нашитѣ крака, и по които ние винаги стѣпваме. Това благодареніе, вѣрвамъ е, записано отъ тогавашнитѣ епитропи у черковната кондика.

Подобно и покойный Злате Андрѣевъ, който са былъ врекалъ да подари нѣщо за черковно-училищната касса, умира отъ ненадейна смъртъ (1852); но неговитѣ сестри му оступѣли вѣрно, като подаряватъ една тепавица у селото Тружа, отдѣто днесъ има 2000 гр. годишенъ приходъ, за въ полза на училищата. Съпругътъ на покойната Василка, Г. М. Рачевъ, настоява отсѣгнѣ, та двѣтъ сестри подаряватъ и една градина, що са намира прѣзъ рѣката, срѣще дѣвическото училище.

А самата покойна Василка, майка на шесть рождени дѣца, безъ да глѣда, като други родители, да остави по-много имотъ на свойтѣ сынове и дъщери, подканена изъ любовь къмъ отечеството си, завѣщава двѣ магазии, отъ които прихода имъ да са влага у черковно-училищната касса за поддржане на училищата въ Шуменъ. Нейный съпругъ, наедно съ сыноветѣ и дъщеритѣ си, на радо сърдце изпълнихъ завѣщаніето на покойната, като прѣдадохъ двѣтъ магазии на общината. Освѣнь това тя е правила много добрини на сиромаси и съ сѣкиго е прѣминувала сговорно, щото нейнитѣ дружки и съсѣди нѣма да забораваатъ тѣзи блага душа; а на домашнитѣ слуги тя е била като челодлюбива майка, която ги милѣла и учила на добро. Най-сѣгнѣ покойната е отглѣдала достойни сынове и дъщери на отечеството си, сичкитѣ еднакво добри, съ сѣкиго пріатели и сладкодумни младежи. Двамата по-малки сынове на покойната сѣ днесъ въ чуждина за наука.

Жално е що тѣзи добра майка не поживѣ
иоце нѣколко години за да види своитѣ мил
чеда и да имъ са порадва. Но промисълъ
Божіа!

И тѣи отъ фамиліята на покойната имъ
завѣщано за черковно-училищната касса рѣ-
довениѣ приходъ отъ нѣколко хиляди гроша.
Отъ малкиѣ таквизъ само завѣщанія и отъ
черковнитѣ приходи са поддържатъ градскитѣ
ви училища, дѣто са учѣтъ днесъ около 1000
ученици и отъ двата пола.

Блаженна и прѣблагенна е твоята душа,
покойна сестро Василке! ти си огуя на
дѣлноститѣ и твоего име ще да са споме-
нува вѣчно у българското потомство. Тебъ
мало и голѣмо у града ни ще да спомѣнува
сѣ признателностъ; а отъ невлинитѣ устия
на сичкитѣ ученици и ученички сѣкогашъ щъ
са чува рѣвта: „Богъ да прости и да ус-
покой нашата благодѣтелка у вѣчното бла-
женство!“ Дано, най-подирѣ, твоятъ добръ
времѣръ са постѣдва и отъ други наши бра-
тъи и сестри у града!

Сега нека слики имѣ тукъ събрани да из-
дигнемъ гласа си къмъ Прѣблагаго Бога и да
изречемъ умилно: Боже, Владше, който прие-
машъ сичко добро, приеми днесъ и този
приносъ, що поклонива покойната наша град-
данка на олтаря за народното ни просвѣще-
ніе, въ слава на святата теоя черква, и въ
похвала на града ни; приеми, молимъ ти се,
нейната блага душа у твоитѣ облати и на-
сели ѿ въ небесното царство, дѣто имъ
плачь и въздишаніе; а на нейнитѣ обични
чеда бѣди винаги покровителъ и защитникъ
отъ сѣкое противно зло.

ВѢЧНА ТИ ПАМѢТЪ и лека ти българ-
ска прѣсть, покойна сестро наша Василке!

ОПИСАНЕ НА СЕЛОТО АВРЕНЪ. (Варненско).

Това село е разложено върху равнището
на единъ камъниавъ и гористъ хълмъ по-
мѣжду Пирвадія и Варна. Селото Авренъ, на-
едно съ лозята и нивата му, е забиколено
околорвѣстъ съ гора, само самничко, и
далечъ отъ другитѣ села, отъ това пѣтнич-
цитѣ го наричатъ „пусто мѣсто,“ както го
е наректъ и покойниѣ священникъ Д. Бли-

ковъ у едно свое писмо до брата си! (1)
Най-високото е снова мѣсто на Истокъ до
лозята, отдѣто кога врѣмето е тихо и ясно
може да са глѣда Черното-море и кораблитѣ,
що плуватъ по него. Тукъ въздухътъ е твърдъ
и прѣтень, особено лѣтно врѣме, когатто
отрѣдомъ на височината повава хладенъ вѣт-
рецъ; а на противъ зимъ биватъ най-голѣм-
нитѣ вѣлици и студове. Току едно бърква,
и то е най-лошето. Тукашнитѣ селене, както
прости хора, непривикнѣли съ врѣме да исс-
квѣргатъ гноищата си (буклудитѣ) отъ вѣнъ
селото или на нивитѣ, трупатъ ги на ули-
цитѣ, штоо рѣдомъ селото са е пошлѣнило
съ голѣми купища, на които отъ испареніята
са развали онзи чистъ и прѣтень въздухъ,
штоо често бива вредителенъ на здравето,
тору и смъртоносенъ. (2) Тѣзи гноища, както
са трупатъ близу окоото чешмитѣ и кладени-
цитѣ, развалите и сладката вода, която прѣбѣда
10 години, казватъ, бива по-вкусна, а сеега
не е до токозъ, и стои блукава.

Испърво селото не е било токозъ голѣмо,
то отъ 15-20 години насамъ досега е на шпо-
лѣто, штоо сега има до 130 къщи Българи
и 70 турци и татари. Тукъ имало черква,
но какъ имало единъ учителъ, който училищъ
лѣца по старому у една проста стая. Послеѣ
са направила и една малка черквица, дѣтѣ
станата съ заплашването на прочутиѣ раз-
бойникъ Солакъ Мустава, който билъ наика-
малъ селенитѣ, щатъ нещатъ, да си изгѣра-
нитѣ една каква годъ черквица. (3) Но какато

(1) Глѣдай у Сло ата на покойниѣ стрѣи. 44.

(2) Какво търси холера у таквозъ мѣстѣ?
Но това прави нечистотата, която изплати
отъ простотата на селенитѣ. Това е бѣбито
причина види са и на ланската холера, , , ко-
ято доде да грабне мѣта на слиѣ, бѣбезъ
врѣме, мѣдъ и зеленъ на свѣтъ неадрѣд-
ванъ! Р.

(3) Нѣй помнимъ, че сѣ този разбойникъ мина-
тоя да са направи и голѣмѣи мѣстъ мѣжду
Комарево и Хасѣль-бегіи, у Пирвадіяско,
дѣто накара сичкитѣ окоина села да са по-
сятъ а рѣа и бѣмѣне дорѣ са испѣрава.
Наикѣтъ и лошитѣ хора желатъ да ооста-
вѣтъ нѣкой спомѣнъ за да са незаборѣрава
името имъ—такъвъ е билъ Солакъ Мус-
тава. А защо сичкитѣ унѣ добри хора не
обичатъ добритѣ работи?

тъй изправена съ сила и набържѣ, тя е била много тѣсна и неурѣдена.

На 1862 г. селенитѣ, подканени отъ покойния попъ Захарія Жеравнеца, който тогава е учителствувалъ у Авренѣ, направилъ си до черковницата и едно добричко училище. Но едно време, пакъ съ подбуждането на реченія попъ, селенитѣ развалятъ малката черковница и направятъ си друга по-голяма и по-хубава (която има сега отъ старна издигната зѣлнарница, дѣто виса единъ звонецъ отъ 40 оки).

И тъй днесъ у Авренѣ иматъ вече хубава черква и училище, отдѣто сж издѣля доста ученички момци, които обичатъ прочитането и които пакъ отиватъ подиръ селската си работа—да оржатъ на нива и да копаатъ лозе. Има и три момчета, които бѣха са учили у Дивдѣдовското училище при покойния св. Д. Блъсковъ за учители на селата. А българ. община у Варна испрати едно момиче у Габровския дѣвически пансионъ, дѣто го подържа да са учи.

Днесъ училището у Авренѣ са посѣщаватъ отъ 130 ученици, изъ които момчета сж 85, а момичета 45. Дѣвическото училище е особно подъ единъ покривъ съ мъжкото, дѣто дѣвойченката са нагледватъ отъ едно потѣмничко момиче изъ селото, на име Неда Ласкова. На учителя са плаща отъ черквата и годишната му плата е за сега 2400 гр. Възвнашна помощъ нѣма отгидѣ. За това училището са лишаватъ отъ много потребни шѣща, а особно отъ землеописателнитѣ карти. Тукъ съ жолостъ щя поменж пакъ учителъ шл, покойния Д. Блъсковъ: Защо не поживи този добрий свѣщенникъ баремъ нѣколко години и той щѣша да натъкми сяко! . . . (А неговѣ нахѣсникъ попъ Калю не е ли и той човѣкъ? нитаме ний. Но знаемъ за какво са поиятъ таквиъ хубостници. . . Р).

Въ училището ученето са прѣдава спорѣдъ программата, нарѣдена по-лави отъ учителския съборъ въ Шуменъ, за селскитѣ училища.

Характеръ. Българитѣ у Авренѣ са токозь хитри и окопитни хора, каквото са сличнитѣ селени по другитѣ мѣста у нашеско. Но се пакъ сж кротки и добродушни, и отъ друга старна обичатъ и ученето.—

Гѣхний поминакъ е отъ орачеството и отъ овчарството, а отъ лозата твърдѣ малко печелятъ, защото вино изваждатъ колкото за у дома си, и, кога са отрудени отъ работа, обичатъ да си погрѣбватъ повечко.

Обдѣкло. Както женитѣ тъй и мъжете носятъ домашно. Дрекиитѣ имъ сж се отъ вѣтнени платове, истжкани отъ самитѣ жени и вапсани съ черна боя. Женитѣ неносятъ нищо купешко, освѣнъ чомберитѣ, които носятъ само момитѣ; а ужененитѣ са забраждатъ съ истжкани отъ себе си бѣли ржчелици. На огърнето, пазухитѣ и ржкавитѣ сж ушиватъ пѣстрила отъ черна, червена и други бои вѣлнена прѣжда; се тъй и мъжкитѣ ризи сж напѣстрени, а повече на младитѣ момци.

Кжцитѣ имъ сж покриги повече съ трѣстѣ (камушѣ), а коминитѣ голѣми и широки; извжтрѣ нѣматъ никаква урѣдностъ, нито сж послани, но сѣкога биватъ чисти, замазани и пометени. Покжщивитѣ имъ сж твърдѣ малко, и то сяко простишко, та укатоно.

Н. РАЙЧЕВЪ учителъ.

(Родомъ изъ селото Кулевче при Шуменъ, и ученикъ на Дивдѣдовското училище).

СЕЛО ДИВДѢДОВО. Юнѣя 12.

На вторий того стана испитането на ученицитѣ отъ тукашното мъжко училище. Ученицитѣ отъ 1-во отдѣлене (първа година), до 1-й класъ, са испитаха спорѣдъ программата, нагласена лави отъ учителския съборъ въ Шуменъ. Отговоритѣ бѣха доста удовлетворителни. Изъ околнитѣ села имаше много хора—мъже и жени наредно съ свѣщенникитѣ и учителитѣ си. Но отъ града нѣмаше, както друга година, по причина, че съотечественикѣтъ имъ Н. П. Г-нъ Климентъ, облеченъ у Архиерейски чинъ, дойде за пръвъ пѣтъ въ Шуменъ, дѣто служи въ горнята черква и сѣки желаше да го види.

Прѣди да почне испитането единъ ученикъ на име В. В. Желѣзовъ сказа

кратко словце, съ което поблагодари първо на родителитѣ и на училищнитѣ настоятели за грижитѣ, що полагагѣ винаги за по-доброто урѣждане на училището, и дѣто спомагатѣ на бѣдни ученици, а послѣ каза нѣщо на кѣсо и върху изучаването на момичетата, като спомена мимоходомъ какво мѣсто занимаватѣ женитѣ мѣжду човѣчеството и какво са иска отѣхъ за да могатѣ да отгладатѣ добри дѣца. На свършене изрѣче една молба къмъ Бога за здравето и живота на Н. П. Дѣда Владика, който са грижи за доброто урѣждане на селскитѣ училища у своята епархія сѣ тѣй произнесе и нѣколко благодарителни думи за доброволната помощ на Дѣда М. Бенди, който спомага на десѣтъ селски училища ежегодно по 10 Ав. жел. мѣжду които училища е и Дивдѣдовското. Слѣдъ това почна испитването което трая тъмо 4 часа.

Като са свърши сичко, най-сетнѣ учителятъ г-нъ П. Пърговъ каза друго слово, съ което като порастѣлкува за ползата отѣ ученето, помоли добритѣ Дивдѣдовчени за идущата учебна година да си пращатѣ дѣдата въ училището редовно, както момчетата тѣй и момичетата. При това той поблагодари на ученолюбивитѣ настоятели г-да Д. М. Чакърова, Юрдана Керелесова и Отца Попъ Захарія, които неуморно са трудятѣ както за училището тѣй и за сичко що е добро и полезно на селото имъ.

Ученицитѣ са наградихъ нѣкой си съ по двѣ книжки а нѣкой си съ по една, привързани съ червени папделички. Слѣдъ раздаването на наградитѣ свѣтнияму попъ Василъ изъ Осмаръ, изрѣче словце, у което като поблагодари на ученицитѣ за сполучнитѣ имъ отговори, насърчи ги да слѣдватѣ и за напрѣдъ сѣ тѣй прилѣжательно; при това похвали и Дав-

дѣдовченитѣ за тѣхната рѣвностъ и родолюбие, съ което толкозъ обичатѣ да спомагатѣ за образоването на селечетата.

Слѣдъ това събранитѣ са поканихъ въ читалището, основано отѣ бившиятъ тукъ учитель, неуморенъ труженникъ за просвѣщенето на селата Д. Блъскова, който са помина лани младѣ свѣщенникъ у Аврелиъ. Тукъ касеринитѣ г. М. Чакървъ поднесе спомощствателната книга, у която нѣкой си подписахъ волна помощъ и избрахъ са до 40-50 гроша.

Наистина, г-не редакторе, добритѣ Дивдѣдовчени са за похвала хораа, които са отличаватѣ по ученюлюбieto си. Желателно е щото тѣхната ревностъ къмъ ученето да подражаватѣ сичкитѣ селене у нашенско.

Съобщено отѣ единъ изъ прѣсътствующитѣ на испитването.

ГЮРГЕВО. Новоотвореното бѣл. училище въ този градъ започна годишнитѣ си испитанія на 22 того. Числото на ученицитѣ доустигва до 50, отѣ които 7 въ II классъ, а останалитѣ въ I классъ. Испитахъ са шна първоначалнитѣ предмѣти, т. е. първи классесъ—на прочитъ, писане, смѣтане на умъ и исцитви, а вторій классъ—на прочитъ, краснописаніе, диктовка, четритѣ прости дѣйствія на Аритметиката, познаване частитѣ шна словото, Св. История, и на влашки. На 360 того стана раздаване наградитѣ. При този случай са казахъ двѣ слова: едно на бѣлгарски отѣ учителя Д. П. Войникова и друго на ромънски отѣ учителя на този езикъ. При това са декламирахъ и стихове отѣтѣ ученика Андрея Хаджи. Игѣвъ, родомъ отѣтѣ Шуменъ, стихове приготвени нарочно за оббстоятелството, слѣдъ една нима испѣта шно ноти отѣ ученицитѣ.